

ДОМАКИНСТВА КЪМ 7 СЕПТЕМВРИ 2021 Г. В ОБЛАСТ ЯМБОЛ

Окончателни данни

Преброяването на населението и жилищния фонд е единственият източник за получаване на изчерпателна информация за домакинствата в страната.

Домакинството се формира на основата на съвместното съжителство на група хора, независимо дали са в родствени или неродствени връзки помежду си, или живеят в една общност, подчинена на общ режим.

Към 7.09.2021 г. населението в област Ямбол живее в 48 230 домакинства, като 70.1% от всички домакинства живеят в градовете.

1. Домакинства, лица в домакинствата¹ и среден брой членове в едно домакинство по местоживеене в област Ямбол към 7.09.2021 година

Местоживеене	Общо	Обикновени домакинства	Колективни домакинства
Общо за областта	48230	48207	23
Брой лица в домакинства	107831	107257	574
Среден брой членове в домакинство	2.2	2.2	25.0
в градовете	33815	33803	12
Брой лица в домакинства	75139	74852	287
Среден брой членове в домакинство	2.2	2.2	23.9
в селата	14415	14404	11
Брой лица в домакинства	32692	32405	287
Среден брой членове в домакинство	2.3	2.2	26.1

Обикновено домакинство са две и повече лица, които живеят в едно жилище или част от жилище и имат общ бюджет, независимо дали имат или нямат родствени връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее в самостоятелно жилище, стая или част от стая и е на самостоятелен бюджет.

Колективно домакинство образуват група лица, които живеят постоянно в един колектив, имат общ бюджет и са подчинени на общ режим. Като членове на колективни домакинства се преброяват лицата, живеещи в пансиони, интернати, оздравителни училища, домове за медико-социални грижи за деца, социални домове, защитени жилища, манастири, затвори, домове за временно настаняване на бездомни и други.

¹ Лицата в домакинствата са по-малко от преброеното население, защото не са включени лицата, добавени от административни източници, за които в използваните при преброяването регистри липсва информация необходима при формирането на домакинствата.

1. Обикновени домакинства²

1.1 Брой и численост на домакинствата

Към 7 септември 2021 г. в област Ямбол живеят 48 207 домакинства, като в сравнение с преброяването през 2011 г. броят им намалява с 6 318 (11.6%), а лицата в тях - с 22 864 души или със 17.6%. В градовете живеят 70.1% от домакинствата.

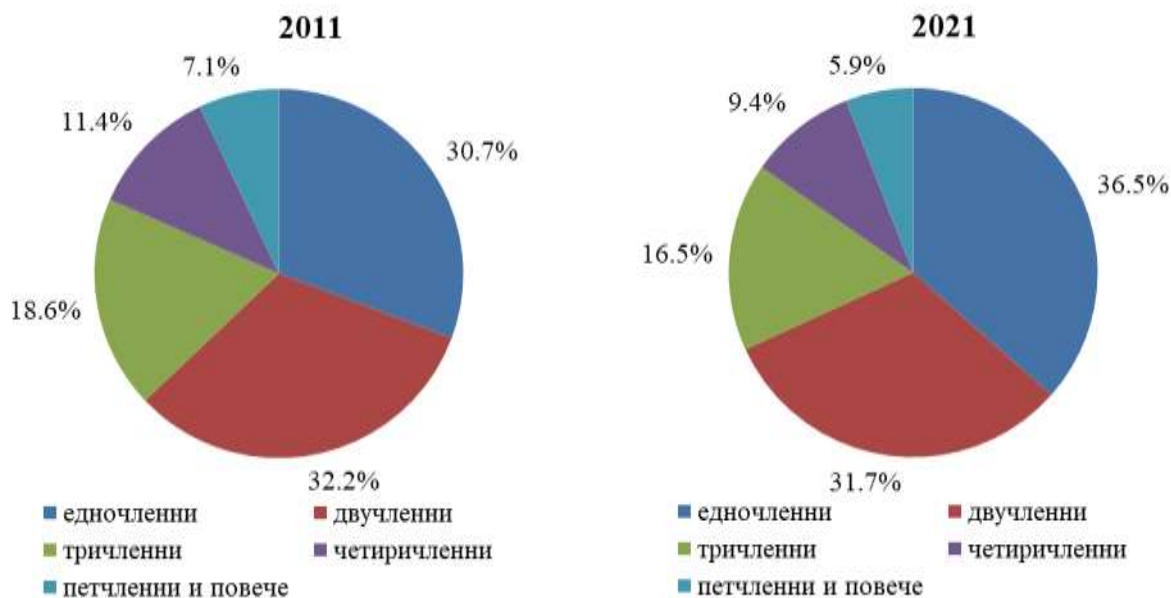
За периода между последните две преброявания се наблюдава увеличение на относителния дял на малките домакинства - едночленни и двучленни от 62.9% до 68.2% през 2021.

Броят на едночленните домакинства от 16 733 през 2011 г. нараства на 17 609 през 2021 г., а относителният им дял от всички домакинства нараства за същия период с 5.8 процентни пункта (от 30.7% на 36.5%). За същия период двучленните домакинства намаляват с 2 319 броя и към 7.09.2021 г. са 15 255. Относителният им дял намалява с 0.6 процентни пункта.

През периода 2011 - 2021 г. тричленните домакинства намаляват с 2 217 и към 7.09.2021 г. броят им възлиза на 7 945. Те съставляват 16.5% от всички домакинства в областта.

Абсолютно и относително намаление се установява и при домакинствата с четири и повече лица. Между последните две преброявания броят им намалява от 10 056 на 7 398 домакинства, а относителният им дял намалява с 3.1 процентни пункта.

Фиг. 1. Структура на домакинствата в област Ямбол по брой на членовете за 2011 и 2021 година

² В следващия текст терминът „обикновено/и домакинство/а“ е заменен с „домакинство/а“. Там, където информацията се отнася за колективни домакинства, това е изрично посочено.

1.2. Домакинства с деца под 16-годишна възраст

Продължава тенденцията на увеличаване на относителния дял на домакинствата без деца под 16-годишна възраст. Към 7 септември 2021 г. 38 694 (80.3%) от домакинствата в областта са без деца под 16 години.

2. Структура на домакинствата в област Ямбол по брой на децата под 16 години за 2011 и 2021 година

Брой на децата под 16 години	(Проценти)	
	Години на преброяванията	
	2011	2021
Област Бургас	100.0	100.0
Без деца	78.9	80.3
Едно дете	12.2	11.4
Две деца	6.4	6.0
Три деца	1.4	1.4
Четири и повече деца	1.1	1.0

За десетгодишния период между последните две преброявания броят на тези домакинства намаляват с 4 336.

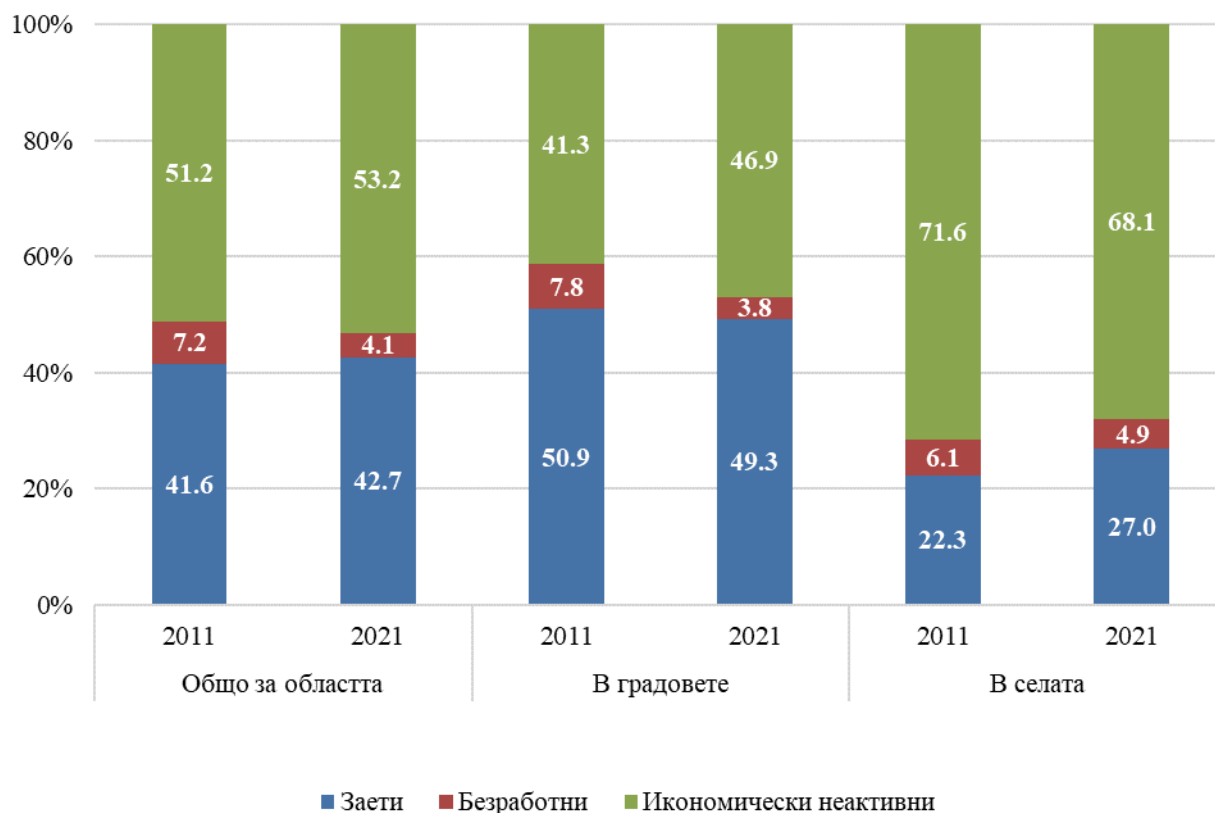
Домакинствата с деца под 16 години са 9 513 броя и намаляват с 1 982 спрямо 2011 година. В 58.0% от тези домакинства има само по едно дете в тази възрастова група.

1.3. Основни характеристики на главата на домакинството

Към 7.09.2021 г. в 48.7% от домакинствата в областта глава на домакинството е на възраст до 60 години. В сравнение с предишното преброяване този относителен дял е намалял с 6.6 процентни пункта.

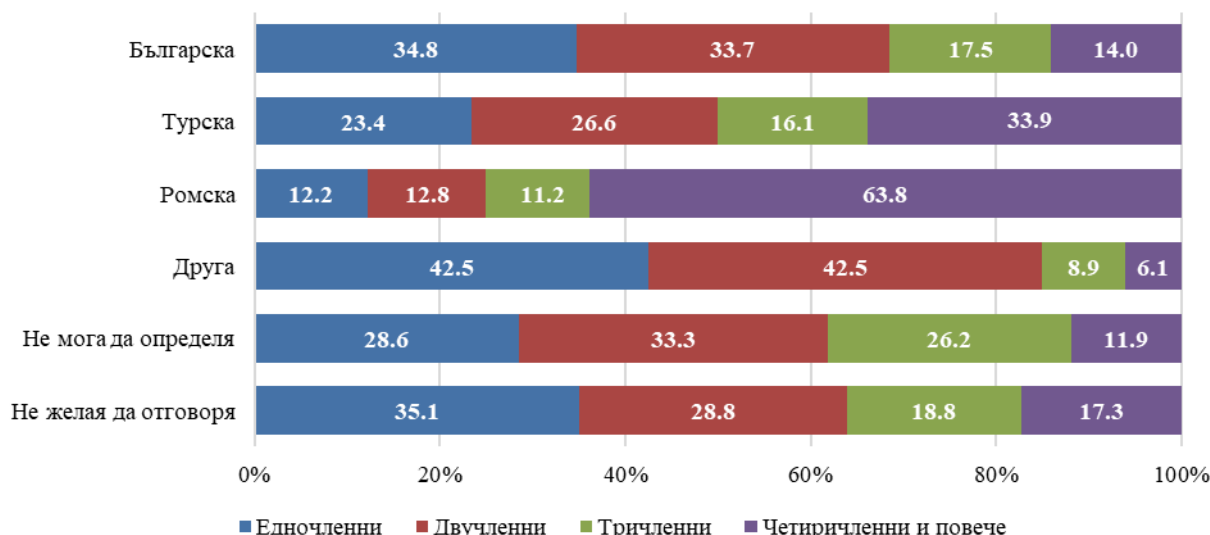
В същото време 46.8% от всички домакинства имат за глава на домакинството икономически активни лица (42.7% - заети и 4.1% - безработни). Икономически неактивни са главите на 53.2% от домакинствата в областта.

Фиг. 2. Структура на домакинствата по икономическа активност на главата на домакинството, местоживеене и години на преброяванията

Разпределението на домакинствата по етнически групи е направено в зависимост от посочения отговор на главата на домакинството. В 42 160 домакинства (93.2%) главата на домакинството в област Ямбол се самоопределя към българската етническа група, в 380 домакинства (0.8%) - към турската етническа група, а в 1 680 домакинства (3.7%) - към ромския етнос. При 233 (0.5%) домакинства, главата на домакинството не желае или не може да определи своята етническа принадлежност.

Фиг. 3. Структура на домакинствата според етническа принадлежност на главата на домакинството и брой на членовете

2. Колективни домакинства

Към 7.09.2021 г. в област Ямбол са преброени 23 колективни домакинства, в които живеят 574 лица, или 0.5% от населението на областта. Средният им размер е 20.5 лица. В градовете се намират 52.2% от всички колективни домакинства. В тях живеят 50.0% от лицата.

През периода 2011 - 2021 г. броят на колективните домакинства в областта се увеличава с 64.3%, което основно се дължи на преструктурирането на част от колективните домакинства. В градовете колективните домакинства се увеличават с 4 броя, а в селата - с 5 броя.

Живеещите в колективните домакинства намаляват между последните две преброявания с 22 лица. В градовете лицата, живеещи в колективни домакинства, намаляват със 75, а в селата се увеличават с 53 лица.

Най-голям е относителният дял на лицата обитаващи домовете за стари хора - 60.3% от лицата във всички колективни домакинства в областта. Най-малък е относителният дял на живеещите в религиозните колективни домакинства - 1.2%.

Методологични бележки

Обикновено домакинство

Домакинство е:

- едно лице, което живее в самостоятелно жилище, стая или част от стая и е на самостоятелен бюджет;

- две или повече лица, които живеят в едно жилище или част от жилище и имат общ бюджет, независимо дали имат, или нямат родствени връзки.

Общ бюджет има, когато живеещите заедно лица имат общи разходи, т.е. хранят се заедно и поделят разходите за издръжка на деца или други лица без доходи. Не е задължително да се изразходват общо всички средства на всички членове на домакинството, за да се приеме, че лицата са на общ бюджет.

Лицата, които нямат общ бюджет и не се хранят заедно, не образуват едно домакинство, независимо че живеят заедно и дори обитават една стая.

Лицата, които живеят постоянно в студентски или работнически общежития, също образуват обикновено домакинство (едночленно или многочленно).

Глава на домакинство е лицето, което дава основните средства за съществуване или домакинството го е признало за такова. Това лице задължително трябва обичайно да живее в жилището.

Колективно домакинство

Колективно домакинство образуват група лица, които живеят постоянно в един колектив, имат общ бюджет и са подчинени на общ режим. Като членове на колективни домакинства се преброяват лицата, живеещи в пансиони, интернати, климатични (оздравителни) училища, домове за медико-социални грижи за деца, социални домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи, домове за стари хора, домове за лица с увреждания, психиатрични и белодробни болници и диспансери, манастири, затвори, социално-педагогически интернати, възпитателни училища интернати, домове за временно настаняване на бездомни и други. Към колективните домакинства се отнасят и ученическите пансиони.

Видовете колективни домакинства са:

- образователни - домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи, интернати, оздравителни училища, религиозни училища, ученически пансиони и други;
- здравни - домове за медико-социални грижи за деца, домове за лица с увреждания, психиатрични и белодробни болници и диспансери и други;
- домове за стари хора;
- религиозни - манастири и други колективни домакинства на религиозна основа;
- други колективни домакинства - затвори, следствени арести, социално-педагогически интернати, възпитателни училища интернати, домове за временно настаняване на бездомни, защитени жилища и други - неразпределени в горните групи.

Повече информация и данни за домакинствата от Преброяване на населението и жилищния фонд могат да се намерят в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=355).